

Kůrovec - zneužit k výrobě "pralesové divočiny"

Sucho a oteplování stimuluje epidemické šíření parazitických brouků, kteří v průběhu svého vývojového cyklu využívají oslabené stromy. **V prostředí vzrůstajících stresových faktorů klimatických změn byl kůrovec ideologicky zneužit k revoluční, rychlé a rozsáhlé hazardní výrobě "různověkých, různodruhových a prostorově rozrůzněných lesů - pralesové divočiny"** (jež mají nahradit kulturní lesy v chráněných územích přírody a krajiny).

Kůrovci (Scolytinae, Ipsinae) patří do čeledi nosatcovití, přičemž dnes patří se 6 000 druhy mezi jedny z nejrozmanitějších skupin hmyzu. Kůrovci jsou drobní brouci válcovitého nebo oválného tvaru těla, hnědě až černě zbarvení s krovkami a blanitými křídly. Kůrovci se vyskytují po celém světě, v lýku i dřevě většiny stromů, také uvnitř ovoce, v semenech, v listech, v částech větviček, ve stoncích bylin včetně kapradin. Mnozí z nich dokáží žít v odlišných tkáních různých hostitelů, k čemuž využívají symbiotické houby. Larvy kůrovců se živí pletivý živých rostlin.

Lýkožrout smrkový (*Ips typographus*), zvaný *kůrovec* (po šumavsku brouk) patří mezi podkorní hmyz, který se živí lýkem, které zajišťuje transport vody a živin kmenem stromu, a tím ho poškozují. Dnes je v převažujících smrkových lesích ČR jejich hlavním škůdcem. V posledních letech se u nás nově vyskytuje lýkožrout severský / *Ips duplicatus*, který napadá zejména mladé smrčiny, zatím hlavně na sv. Moravě a Slezsku. Invaze lýkohuba (*Dendroctonus ponderosae*) zlikvidovala v Severní Americe lesy borovice pokroucené (*Pinus contorta*). Dřevokaz čárkovaný (*Trypodendron lineatum*) škodí hlavně v uskladněném dřevě. V sadech je největším škůdcem bělokaz švestkový (*Scolytus mali*), který žije pod kůrou ovocných stromů a drtník ovocný (*Xyleborus dispar*), který žije přímo ve dřevě.

Lýkožrout smrkový / kůrovec se zavrtá se pod kůru a sežere lýko smrku, zbaví ho výživy a strom zahyne. Od poloviny dubna do poloviny května sameček navrtá snubní komůrku a začne vylučovat sexuální feromon, který přiláká 1-3 samičky. Ty po oplodnění hlodají pod kůrou matečné chodby a kladou do nich v průměru 50 vajíček. Z vajíčka se vylíhne larva, která hlodá další chodby a po ukončení vývoje se promění v kuklu. "Larvy lýkožrouta smrkového dokážou vydržet pod kůrou svých hostitelů dost silný mráz, protože si produkují vlastní glykol, období fridexu, přičemž zavírají velmi pevná účelová spojení s jinými organismy, například si pěstují houby, které používají jako „trójany“ - jejich sporami naočkují stromy a houby pak oslabují organismus stromů, které se napadení brání pryskyřicí či mizou obsahující řadu toxických látek. Toto je perfektně reciproční vztah - kůrovci jak přelétají, tak s sebou přenášejí spory hub, a to nikoli nahodile, ale ve speciálně uzpůsobeném orgánu zvaném mykangium, aby se sporám nic nestalo. Stačila série po sobě jdoucích suchých a horkých letních období, aby mělce kořenící a na nedostatek vláhy citlivé smrky začaly chřadnout. Tytéž podmínky, tedy mírné a pozdě přicházející zimy, brzká jara a horká léta pomohla lýkožroutu smrkovému *Ips typographus*, aby se neuvěřitelně namnožil díky opakovanému rojení během jedné vegetační sezony. Ve spolupráci s houbou *Ceratocystis polonica* (to od ní má napadené dřevo modrou barvu) začal atakovat smrkové lesy v celém regionu." (P. Zahradník). Z kukly se vylíhne dospělý brouk černohnědé barvy o velikosti 4-5,5 mm, který po krátkém období tzv. zralostního žíru dospívá a napadá další stromy. Vývojový cyklus brouka trvá 6-10 týdnů v závislosti na průběhu počasí. **Vedle jarního rojení mohou kůrovci za příznivých podmínek - teplo a sucho mít i tři pokolení do roka. Z jednoho silně napadeného stromu se může v běžných podmínkách vyrojit 20-40 tisíc dospělých jedinců, tedy při trojím rojení běžná invaze více než 100 000 jedinců!** Napadený strom se pozná podle jemných pilin zachycených za šupinkami kůry, jak se kůrovec zavrtával. Při rozmnožení kůrovců pod kůrou dochází k jejich odumření a následnému napadení stromů v okolí. Lýkožrout smrkový je schopen při vyhledávání stromů vhodných pro napadení překonat vzdálenost několik stovek metrů až několik kilometrů (avšak větrnými proudy i desítky kilometrů - příkladem je písek ze Sahary), přičemž další postupně šíření se děje známou metodou "Steppingng Stonnes / nášlapných kamenů" (známou z migrace organismů), což bylo možno sledovat na kůrovcové mapě.

Zdravý strom v běžných podmínkách je schopen lýkožrouta zavalit mízou z pryskyřičných kanálků a odolat náletům tohoto brouka. Nejlepší podmínky k vývoji má na stromech vyvrácených, poškozených větrem a sněhem, oslabených suchem, václavkou a dalšími faktory, které způsobují omezenou schopnost stromů odolat náletům. Když orkán Kyrill povalil na Šumavě zhruba 800 000 smrků, z každého nezpracovaného (tj. alespoň neodkorněného) vylétlo nejméně 150 000 kůrovců. Pouhých pět set brouků stačí zahubit zdravý strom, takže škody rostou geometrickou řadou.

V současnosti naoktrojovaná kůrovcová kalamita na Šumavě zlikvidovala pralesová torza a dokonce i pozůstalé 200-400 let staré věkovité stromy, které přežily minulé kůrovcové epizody (ty rozsahem nebyly ani třetinové: 1868-78 - nezpracované polomy po vichřici, 1944-52 nedostatek pracovních sil a sucho 1947, 1983-88 polomy a suché roky, 1993-96 nízké srážky a vysoké teploty).

Základní opatření proti kalamitnímu šíření kůrovce:

- odstranění veškerých kůrovcem napadených stromů a vytěženého dříví nebo stromů poškozených větrnou kalamitou a dalšími vlivy z lesa tak, aby v této dřevní hmotě nemohl být dokončen vývoj kůrovce
- soustředění brouků v době rojení do obranných zařízení - lapáků a lapačů a jejich zahubení.

Lapák je pokácený dospělý strom přikrytý větvemi. Zavadající strom vylučuje podobně jako poškozené nebo oslabené stromy látky, které lákají brouka k napadení stromu. Lapáky se umísťují do míst s předchozím vývojem kůrovce a do míst s předchozí těžbou, kde je předpoklad výskytu kůrovce. Lapáky musí být pravidelně kontrolovány a v případě jejich napadení kůrovcem odvozeny z lesa, odstraněna kůra (nebo ošetřeny chemickými prostředky) tak, aby kůrovec nemohl dokončit svůj vývoj.

Lapač je odchytné zařízení sloužící přilákání a odchytnu kůrovců pomocí feromonové návnady. Feromony jsou biologicky aktivní látky, které umožňují komunikaci mezi příslušníky téhož druhu hmyzu a vyvolávají např. reprodukční aktivitu, agregační feromony slouží k přivolání většího počtu jedinců na vhodné oslabené stromy. Používají se plastové deskového lapače, do nichž je umístěn feromonový odparník. Brouk přilákaný účinkem feromonu narazí na plastovou bariéru a spadne do odchytné misky, která znemožní výlet zachyceného brouka. Lapače jsou pravidelně kontrolovány, odchycení jedinci jsou vybírání z lapačů a likvidováni.

Při přemnožení dokáže poškodit rozsáhlé plochy smrčín, které jsou v našich kulturních lesích nejrozšířenější dřevinou. Přítomnost živých center lýkožrouta smrkového (kůrovec) způsobila po celé Šumavě rozsáhlé plochy disturbovaného / rozpadlého ("suchého") lesa a následně **kůrovcová kalamita stala národní ekologickou katastrofou**. Současná obří kůrovcová kalamita začala v letech 2003-2004, kdy ji spustilo abnormální sucho a dlouhé léto, druhou etapu v letech 2007-2008 spustily orkány Kyrill a Emma a nynější etapa začala v roce 2015 po abnormálním suchu. Zatím kůrovec napadl přes 20 milionů metrů krychlových dřeva. Kůrovcová kalamita způsobující přebytek dřeva na trhu a pád jeho cen se přímo dotýká všech vlastníka lesů, vč. státního podniku Lesy České republiky (LČR).

Fatální dopady ideologie bezzásahovosti se naplňují

Před 10 lety, po orkánu Kyrill došlo k rozsáhlému naoktrojování bezzásahovosti přírodních procesů ponecháním hřebenových horských smrčín Šumavy kůrovci k "výrobě divočiny". Zelený ministr Martin **Bursík** se postavil na stranu ekorevolucionářů. A ti chtěli mít na Šumavě všechno ihned, jako děti hračku. Nechali zpracovat novou zonaci - návrh zněl 30% bezzásahovosti v horizontu 10, 30 a 50 let, což jim to moc dlouho a tak u 10, 30, 50 jednoduše škrtnuli nuly. V současnosti byly fatálně zlikvidovány horské smrčiny na více než 40 km² u státní hranice, údajně téměř na polovině území NP Šumava.

Ideologický záměr bezzásahové výroby divočiny v chráněných územích přírody a krajiny byt' se jedná o **ekologicky nestabilní biotopy**, byl proti většinové vůli politicky prosazen v roce 2016 MŽP - ministr Richard **Brabec** (ANO) a to na základě údajných požadavků EK vysokým úředníkem Ladislav **Miko** (SZ, LES), k výrobě divočiny na většině území Šumavy.

Někdejší humidní Šumava se aridizuje, zlikvidované větrolamové hřebenové smrčiny nemohou plnit ekologické funkce, vysychají nejen horská rašeliniště, ale celá Česká kotlina a tak ze šumavské množárny se úspěšně likvidují smrkové porosty ve vysušujících se Čechách. Správa NP Šumava však propagačně vyrábí prales. **Již asi neplatí, tisícileté pravdy, že strom je základní klimatická a ekostabilizační jednotka.** Novodobá ideologie je schopna obětovat lesy, lidi i ekonomiku své doktríně, která se stala zločinnou ideologií.

Vývoj kůrovcových těžeb

informace k 31.10.2018

v tisících m³

Škody v lesích v letošním roce způsobené poklesem cen dříví z důvodů předčasného smýcení porostů kvůli kůrovci budou činit 18 mld. Kč, výhled je ještě tristnější. Tyto prostředky chybějí a budou chybět vlastníkům lesů v boji s kůrovcovou kalamitou, v následné obnově lesů, ale i k zajištění dalších, pro společnost nepostradatelných funkcí lesů.

Předáci násilné bezzásahové výroby kůrovcové "divočiny" v Česku zpracovali "osvětový dokument" pro českou televizi, vysílaný 19.7.2017, který má mediálně přesvědčit naše obyvatele, že **ponechání epidemického průběhu kůrovcového žiru, jehož výsledkem jsou suché smrkové porosty, je ozdravným procesem, při němž vzniknou různodruhové, různověké a prostorově rozčleněné přírodní lesy.** Lesní biotop je však živým organismem, kde, **pokud je překročen práh ekologické únosnosti, v současnosti výrazně snížený stresovými faktory klimatických změn, způsobuje fatální hydrologické a mezoklimatické dopady, včetně razantního snížení biologické diversity.** Podpora bezzásahovosti v nestabilních biotopech, je obranou hazardního zločinu současného katastrofálního rozpadu lesů Česka infikovaného z chráněné kůrovcové množárny NPŠ, za které je bezprostředně zodpovědné současné MŽP. Nejprve vystoupili předáci dlouhodobě luxusně placeného Hnutí DUHA, zejména aktivista Jaromír **Bláha** a následně hlavní protagonisté veřejně správních orgánů - náměstek ministra životního prostředí Vladimír **Dolejský** (SZ) a vedoucí Agentury ochrany přírody a krajiny František **Pelc** (ODA, US-DEU, SZ) a také vysokoškolští učitelé - Jaroslav **Vrba** (sleduje vodu) a Miroslav **Svoboda** (sleduje tlení dřeva). Uznávaná teorie ekologické stability však vyžaduje **při snížené ekologické stabilitě dodatečné energomateriálové vklady.** Světově vědecký přístup k ochraně přírody vyžaduje **ekosystémový asistenční management, resp. spolupráci s přírodou** na základě využívání přírodních procesů a zákonitostí. Bezzásahová doktrína vycházející z mantry "*příroda si sama pomůže*" se u nás stala **nebezpečnou ideologií, což dokládá i světový desertifikační vývoj.**

Publicista Radovan Holub

Bývalý mluvčí NP Šumava v průběhu bezzásahovosti sděluje: Chtěl jsem jen ukázat, jak **jednoduché je za pomoci sdělovacích prostředků dostat veřejnost tam, kam je potřeba ji dostat**. Chtěl jsem ukázat, že existuje i jiný pohled na problém. Pohled exaktní, pohled věrný lidskému bytí a věrný samotné lidské podstatě... Chci zároveň říci, že i ze strany ochranářů zcela jistě existuje prostor pro kompromis. Lpění na jediném řešení na obou stranách řešení nepřinese...

Závěr

Za současné kůrovcové apokalypsy je návrh změny zonace v Národním parku Šumava na většinovou bezzásahovost v ekologicky nestabilních a dokonce rozvrácených biotopech zločinným hazardním ideologickým požadavkem, což požaduje současný ředitel Pavel Hubený a zřejmě i současné Ministerstvo životního prostředí.